

Una de les darreres manifestacions populars contra l'abús del territori va ser la protesta per la construcció de la línia elèctrica de Fecsa a les Gavarres. / PERE DURAN

20 anys dels Aiguamolls de l'Empordà

JORDI SARGATAL

Fa 20 anys, concretament el 13 d'octubre del 1983, el Parlament de Catalunya aprovava per unanimitat la llei de creació del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, a partir d'una proposició de llei elaborada per DEPANA (Lliga per a la Defensa del patrimoni Natural) i la IAEDEN (Institució Altampordanesa per a l'Estudi i Defensa de la Natura). Es culminava així una campanya, iniciada el 1976 pel Grup de Defensa dels Aiguamolls Empordanesos, que havia durat set llargs anys.

Personament vaig tenir el privilegi de viure molt de prop tota la història dels Aiguamolls, iniciada en el meu cas el 1972, quan seguint els ocells vaig descobrir els estanys, closos i llacunes (llaunes, en terminologia local) empordaneses. L'enamorament en conèixer a fons la zona va provocar l'inici de la campanya de defensa el 1976, per aturar un magne projecte d'urbanització amb capacitat per 60.000 persones, que s'havia d'anomenar Port Llevant i estava situat entre les desembocadures de la Muga i el Fluvià. La dedicació diària i intensa va venir el 1984, quan vaig ser nomenat Director del recent creat Parc Natural, càrrec que vaig ocupar fins a l'abril del 1998.

Sempre dic que, en gran mesura, als ocells i als aiguamolls els dec tot el que sóc. Per mi els Aiguamolls han estat una gran escola de moltes disciplines que m'han permès desen-

volupar-me professionalment en el món de la gestió dels sistemes naturals, i de l'estudi dels ocells. Però els Aiguamolls també han significat molt per moltíssima altra gent.

La gent, molt nombrosa, que va participar d'una manera o altra, amb més o menys intensitat, a la campanya de defensa en té un gran record i se sent molt orgullosa del resultat aconseguit: un dels primers Parcs Naturals creats a Catalunya, després d'una llarga lluita reivindicativa i de tot un procés de conscienciació ambiental.

Els primers anys, i donada la precarietat de mitjans del Parc, es va convidar tothom que havia participat en la reivindicació a formar part de la gestió. Així naixien els Camps de Treball i els Campaments de Natura, que van significar una autèntica surgència de noies i noies absolutament engrescats pels temes ambientals.

Els visitants del Parc Natural, tant els escolars com el públic en general, han tastat la seducció ambiental, que és una disciplina anterior a l'educació ambiental que serveix per sintonitzar les freqüències i entendre millor els missatges educatius, i han sortit del Parc carregats de vivències i experiències que poden servir per aconseguir una millor relació de l'espècie humana amb el seu medi.

El Parc Natural dels Aiguamolls ha servit també per demostrar a la població local, que

en un principi i de manera majoritària veien els aiguamolls com un lloc sense valor, que el patrimoni natural serveix per mantenir la personalitat territorial i diversificar l'interès de la zona, augmentant el nombre de visitants de la comarca. I també ha servit com a exemple per aconseguir la conservació d'estanys que havien quedat fora de la llei de creació del parc, com és el cas dels aiguamolls del Baix Empordà i algunes altres zones.

Finalment, cal dir que els Aiguamolls han fet vibrar moltíssima gent, i que seria difícil avaluar què hauria passat sense ells i quanta gent no hauria entrat en contacte, d'una manera tan senzilla i seductora, amb el món dels ocells, els estanys i la natura en general, amb tot el que això ha representat per la consciència ambiental de la població.

Cal, però, seguir endavant, i cal urgentment dotar al Parc Natural dels Aiguamolls i a la majoria de Parcs Naturals de Catalunya que depenen de la Generalitat, de nous projectes, nova il·lusió, i convertir-los en llocs generadors d'exemple i de missatge. Cal evidentment un canvi de política i d'estratègia, que no té l'actual govern de Catalunya.

Jordi Sargatal va ser el primer director del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà; actualment és director de la Fundació Territori i Paisatge de la Caixa de Catalunya.